

Kulturprisen 2009. Verdal Orienteringsklubb. Stiklestad 191209.

Kjære prisvinner.
Gode forsamling.

En av de gode, faste tradisjoner i Verdal kommune når året går mot slutten er tildelingen av kommunens kulturpris. For oss som kommune og for lokalsamfunnet som sådan er denne årlige kulturprisutdelingen i seg selv en betydelig begivenhet. Gjennom utallige tilbakemeldinger over tid fra kulturpersoner både i og utenfor kommunen vet vi at Verdal kommunes kulturpris henger svært høyt. Årets prisvinner har meget tydelig gitt uttrykk for det samme. Det er derfor riktig å si at dagen i dag representerer en av de virkelig viktige begivenheter både sett med lokalsamfunnets øyne og også fra prisvinnerens side.

Statuttene for Verdal kommunes kulturpris sier i § 2 Formål: ” Kulturprisen er en æresbevisning som markerer den prisbelønte *særskilte og fremragende innsats* for kulturlivet i Verdal kommune.”

” Særskilte og fremragende innsats....” I en kulturkommune som vår er dette særdeles store krav. Her syder og koker det av kulturaktiviteter og det i en grad og svært ofte også med en kvalitet mange lokalsamfunn med god grunn kan misunne oss.

§ 3 i Statuttene sier videre: ” Kulturprisen kan tildeles en person eller en organisasjon. Prisen kan etter særskilt vurdering tildeles en gruppe personer der et samarbeid om den kulturinnsatsen som begrunner tildelingen gjør dette naturlig.”

Jeg vil gå gjennom den offisielle begrunnelsen fra juryen, som også i år har bestått av Svein Svensson og Trude Holm i tillegg til Ordføreren, som også er juryens leder. Sekretær har som alltid vært leder for Kulturtjenesten i Verdal kommune, Ingvild Aasen.

Juryen har gitt følgende begrunnelse for sin enstemmige innstilling:

Verdal kommunes Kulturpris 2009

Innstillingskomiteen innstiller på at kulturprisen for 2009 tildeles Verdal orienteringsklubb (Verdal o-klubb).

Verdal o-klubb tildeles prisen for sin innsats med å legge til rette for allsidig fysisk aktivitet. I ei tid da kommunen skal fokusere på folkehelse er den innsatsen som gjøres av Verdal o-klubb et viktig bidrag i dette arbeidet. Gjennom turorienteringen bidrar de også til å gjøre kommunens kulturhistorie kjent med at mange tur-o-poster plasseres på historiske steder, og ved å lage arrangement hvor de oppmøtte blir informert om historikken til stedet. O-klubben er en klubb som tenker nytt og utvikler tilbudet sitt, bl.a. med at de i kulturminneåret 2009 har hatt et tilbud om turorientering pr. sykkel til kulturminner rundt Øra. O-klubben gjør også en stor innsats med driften av Skihytta og skiløypene i Volhaugen. Dette er en jobb som ikke naturlig faller inn under aktiviteten i en orienteringsklubb, men hvor Verdal o-klubb legger ned en stor dugnadsinnsats som kommer allmenheten i distriktet til gode. Klubben er i år 60 år.

Historikk

Verdal orienteringsklubb ble stiftet 21. mars 1949. Det var medlemmer fra Stiklestad i.l. og Verdal i.l. som gikk sammen om å danne en av de første spesialklubbene for orientering i Norge. I dag har klubben en stor medlemsmasse og er en svært oppegående og aktiv 60-åring.

Kart

Skogen er idrettsarenaen og kartene verktøyet for å kunne utøve sporten. Klubben har alltid vært kjent for gode kart og karttegnere, og det meste av arbeidet har vært gjort på dugnad. Anført av Helge Prestmo ble klubbens første spesialkart laget over området ved Høysjøen i 1956 og dette hadde den gang stor betydning for utviklingen av o-sporten. Nå har klubben mange kart og det er fremdeles den viktigste forutsetningen for aktiviteten i klubben. Den teknologiske utviklingen har ført til at i dag kan kartene oppdateres jevnlig og printes ut ved behov, slik at de alltid er à jour. Det har i det hele tatt vært stor utvikling fra de første o-løp med dårlige kart og blyanter på postene for å tegne inn neste post, til dagens spesialkart i flere farger og med elektronisk brikke som registrerer tida etter hvert som postene passerer.

Aktivitet

Breddeidrett er det som kjennetegner klubben, selv om det også har vært løpere som har markert seg i norgestoppen. Det er lagt vekt på å kunne gi et tilbud til så mange som mulig, blant annet ved å tegne kart rundt skolene, arrangere skolesprint, være en del av allidrettstilbudet, ha treningsløp på kart rundt om i bygda, og holde et lavt prisnivå på aktivitetene, slik at flest mulig har anledning til å delta.

Bygdakampen mellom Frol, Skøyнар og Verdal startet i 1983 og har betydd mye for rekrutteringen i alle tre klubbene. Bygdakampen har blitt en massemonstring, og de tre lagene arrangerer to løp hver. I 2009 var det ca 2200 starter til sammen på de 6 løpene. Alle som starter er med som poengsamlere, og besteforeldre og barnebarn starter ofte sammen og gjør en like stor innsats for klubben som de som springer gjennom løypene det raskeste de kan.

Uten en stor dugnadsinnsats av mange medlemmer hadde ikke klubben kunne eksistert. Alt er like viktige, både dataarbeid, vaffelsteking, karttegning, postuthenging og løyperydding er viktige brikker for å holde klubben og aktiviteten i gang. Tilbakemeldingene fra publikum er drivkrafta. Alle som deltar i aktivitetene eller besøker Skihytta er svært godt fornøyd med klubbens arbeid.

Arrangement

Klubben har tatt på seg flere store arrangement, som NM senior i 1981, testløp før nordisk seniorlandskamp i 1984, Jubil-O i 1985 (Norges orienteringsforbund var 50 år), Midt-norsk mesterskap 1989 og 1997, Hovedløpet for yngre i samarbeid med Frol i.l. i 2006. I 2010 skal klubben arrangere testløp før VM i Trondheim, samt Midt-norsk mesterskap i samarbeid med Helgådalen i.l. og Inderøy i.l.

Turorientering

Klubben startet med turorientering i 1971 med 70 deltakere. De siste åra har antall deltakere ligget mellom 400 og 500. Flere av de som var med det første året er fremdeles like ivrig! Denne aktiviteten er ikke avhengig av å møte opp til bestemt tid eller sted, det er opp til den enkelte å bestemme når man drar til skogs. Det passer bra for dagens travle mennesker. Mange tur-o-poster har vært plassert på historiske steder og ved spesielle arrangement har de oppmøtte blitt informert om historikken til stedet, for eksempel Bergugleberget,

Klingerhaugen, Slagghaugan i Vera og lignende. I kulturminneåret 2009 har klubben hatt et tilbud om turorientering pr. sykkel til kulturminner rundt Øra. Klubben var i 2009 blant de tre nominerte til Årets tur-o-klubb i Norge, og selv om den ikke nådde helt til topps, fikk den mye rosende omtale

Skihytta og Volhaugen

I 2001 tok klubben over drifta av Skihytta i Volhaugen, og samtidig tilrettelegginga for friluftsliv både sommer og vinter. I vintersesongen er det en stor dugnadsinnsats for å kjøre og vedlikeholde løyper og holde hytta åpen for allmennheten. Om sommeren består dugnadsinnsatsen i vaktmestertjeneste for å holde hytta og området rundt pent og ryddig til glede for alle de som bruker Volhaugen og Skihytta.

Meldeposten

Klubbavisa Meldeposten kommer 2 g pr år siden 1980. Til klubbens 50-årsjubileum i 1999 ble det skrevet bok om lagetets historie.

Så langt juryens innstilling, som ble fulgt opp av et enstemmig Formannskap, som gjør det formelle vedtaket i denne saken.

For min egen del vil jeg legge til følgende:

Det er hevet over enhver tvil at årets tildeling går til en særdeles verdig vinner. Verdal Orienteringsklubb er en organisasjon som opererer godt innenfor de rammer og målsettinger statuttene for Kulturprisen trekker opp. Det er viktig for Verdal kommune at prisen over tid treffer vidt, at prisen dekker et stort spekter av aktiviteter innenfor det utvidede kulturbegrepet.

Ser vi oss tilbake ser vi at prisen gjennom sin 25 – årige historie har hatt et særdeles vidt nedslagsfelt. Her finner vi framstående enkelt navn innen musikklivet, teaterlivet, idrett, lokalhistorie. Felles for alle disse er at dette er uvanlig dyktige og engasjerte enkeltpersoner som har nådd langt på sine respektive felt og dermed også vært gode ambassadører for det lokalsamfunnet de opererer i.

Men det er også en annen linje – og denne har eksistert gjennom Kulturprisens hele levetid: I denne tradisjonen finner vi foreninger og grupperinger som er blitt hedret for en årelang innsats lokalsamfunnet har kunnet nyte godt av. Her er det *gruppen* som bæres mer enn framstående enkeltpersoner. Her er det særlig foreningens betydning for allmennheten over tid som honoreres.

Det er selvfølgelig i denne tradisjonen årets tildeling faller inn, en viktig tradisjon, som altså går helt tilbake til startåret 1985 da Helgådal Idrettslag fikk prisen. Verdal Teaterlag, Motstandsgruppa 1940 – 45 og Frivillighetsapparatet i Spelet om Heilag Olav er alle eksempler på Kulturpristildelinger i denne tradisjonen.

Som Ordfører synes jeg dette til sammen gir Verdal kommunes Kulturpris over år en svært god profil. Kulturprisen representerer den høyeste heder - *den sterkeste anerkjennelse* - Verdal kommune kan gi. Ved at Kulturprisen år om annet tildeles etter denne praksis jeg har skissert blir den et redskap i samfunnsbyggingens tjeneste. Kulturpristildelingen synliggjør

kvaliteter ved Verdalssamfunnet som løfter fram bolyst og livsglede, som synliggjør og videreutvikler vår lokale kulturarv i vid forstand. Dette styrker tilhørigheten til og opplevelsen av livskvalitet i lokalsamfunnet.

Det er dette som er perspektivet rundt årets tildeling. Det er orienteringsklubbens bidrag for et stadig bedre lokalsamfunn langs de linjer begrunnelsen gir uttrykk for gjennom hele 60 år vi som kommune i dag ønsker å honorere. Derfor ligger det en annerkjennelse og en takknemlighet fra Verdal kommune i årets tildeling, samtidig som det også naturligvis ligger en forventning om at Kulturprisen vil stimulere til videre innsats i årene som kommer. Som ordfører føler jeg meg trygg på at så vil skje.

Så til selve tildelingen:

Årets pris består av en gavesjekk på kr. 10.000,00 og et kunstnerisk arbeid av en ung Verdalskunstner som heter Per Olav Olsen. Olsen er ikke født i Verdal, men han har hatt sin oppvekst her. Etter en lang utdanning og flere års studier blant annet i Firenze i Italia har han etablert seg i Tindved Kulturhage hvor han har skapt seg en arbeidsplass og livnærer seg av sin kunst. Han er med det et av mange eksempler på at kultur også er næring. Vi har etter hvert mange slike eksempler her hos oss.

Olsen har gjennom bruk av blyant og kritt på tonet papir laget en vakker tegning. Det er en orienteringsløper som er avbildet, naturligvis, tegnet i spranget, med hodelykt, kart og kompass. Det er god symbolikk i dette situasjonsbildet som skildrer et framoverskuende menneske, i bevegelse, på veg mot neste mål. Ikke noe dårlig bilde, dette, Verdal Orienteringsklubb, for en livskraftig 60 – åring med ambisjoner om et fortsatt høyt aktivitetsnivå.

Jeg er sikker på at dere vil finne en høvelig plass for kunstverket.

Dag Høvde, nyvalgt leder i Verdal Orienteringsklubb, jeg ber deg komme fram og motta Verdal kommunes Kulturpris for 2009.